

TAMAMLAYICI SAĞLIK SİGORTASI

Mustafa Enis Arabacı

TAMAMLAYICI SAĞLIK SİGORTASI
TOPLANTILAR, ÇALIŞTAYLAR ve HAZIRLANAN RAPORLAR

1- Tss Anketi - Temmuz 2020	
2- Tss Çalıştayı Ön Hazırlık Toplantıları - Ağustos 2020	
3- Tss Çalıştayı - 22 Eylül 2020	Çalıştaya, - Cumhurbaşkanlığı Sağlık ve Gıda Kurulu, - Cumhurbaşkanlığı Strateji Bütçe Başkanlığı, - Sağlık Bakanlığı, - Sosyal Güvenlik Kurumu, - Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu, - Türkiye Sigorta Birliği, - Özel Hastaneler Platformu Yönetim Kurulu, - Özel Hastaneler ve Sağlık Kuruluşları Derneği Yönetim Kurulu, - Sigorta Firmaları ve - Özel Hastanelerin temsilcileri katılmıştır.
4- 9. Sağlık Zirvesi Tamamlayıcı Sağlık Sigortası Oturumu 8-9 Ekim 2020	
5- Tss Sorunlar, Fırsatlar Ve Çözüm Önerileri Raporu ve Kitapçığı - 1 Aralık 2021	Yapılan tüm çalıştaylar, toplantılar ve oturumlarda çıkan sonuçlar yaklaşık 6 ay süren bir çalışma sonucunda rapor haline getirilmiştir. Prof. Dr. Haluk Özseri, Hüseyin Çelik ve Mustafa Enis Arabacı tarafından hazırlanan rapor Kamu Kurumları, Üniversite Hastaneleri, Üniversitelerin Sağlık Yönetimi Bölümleri, İlgili Sivil Toplum Kuruluşları, Özel Sağlık Kuruluşları ve Sigorta Firmalarının üst düzey yöneticilerinin olduğu yaklaşık 2500 kişiye gönderilmiştir. Rapora ayrıca ISBN numarası alınarak literatüre dahil edilmiştir.
6- 10. Sağlık Zirvesi Tss Çalıştayı - Ekim 2021	Özel Hastaneler Platformu tarafından Ekim 2021 tarihinde yapılan 10. Sağlık Zirvesinde yarım günlük çalıştay tertip edilmiş ilgili kuruluşların katılımı ile Tamamlayıcı Sağlık Sigortası süreci değerlendirilmiştir.
7- Tss Çalışma Komisyonu Oluşturulması	

HAZIRLAYANLAR

TSS Çalışma Komisyonu

Osman Nuri ERDEM	T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Plan ve Programlar Genel Müdürü
Dr. Hakan Oğuz ARI	Sağlık Bakanlığı Türkiye Sağlık Politikaları Enstitüsü Başkan Yardımcısı
Hüseyin Çelik	Türkiye Sağlık Politikaları Bilim Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Haluk Özsarı	Üniversite Hastaneler Birliği Genel Sekreteri
Ali Ersoy	Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu İkinci Başkanı
Uluç İÇÖZ	SEDDK Başkan Yardımcısı
Emine Feray Sezgin	SEDDK Hayat ve Sağlık Sigortaları Daire Başkanı
Gökhan GÜRCAN	Bupa Acıbadem Sigorta Yönetim Kurulu Başkanı
Dr. Nedim Tarakçı	Türkiye Sigorta Birliği Sağlık Sigortası İ.A.K. Başkanı
Mehmet Atilla OKSAY	Türkiye Sigortalar Birliği Genel Sekreter Yardımcısı
Mustafa Enis Arabacı	Özel Hastaneler Platformu Yönetim Kurulu Üyesi
Dr. Tolga Birgül	Ohsad Yönetim Kurulu Üyesi
Levent Yiğit	Sasder Yönetim Kurulu Başkanı

Ana Gündemler

1. Devlet Teşviklerinin Geliştirilmesi
2. Üniversite Hastaneleri, Şehir Hastaneleri ve Kamu Sağlık Tesisleri TSS'ye dâhil olabilir mi?
3. Veri paylaşımı, E- Nabız, Sağlık Bakanlığındaki data alt yapısı, medula alt yapısı, özel sigortacılık, özel hastaneler konusunda entegrasyon
4. Poliçe ve Anlaşmalı Kurumlar anlaşma fiyatları,sorunlar çözüm önerileri...

2006 - 2012 - 2021 - 2022 SUT FİYATLARI (Sağlık Uygulama Tebliği, Türk Lirası K.D.V. Hariç) 01.03.2022

SUT KODU	AÇIKLAMALAR	2006 SUT	2012 SUT	2021 SUT	2022 SUT	Artış Oranı 2006 - 2022
4400	Acil Muayene	15,50	15,50	19,61	33,41	115,55%
1000	İç Hastalıkları Muayene	27,00	28,00	36,00	47,00	74,07%
1900	Genel Cerrahi Muayene	28,00	28,00	36,00	48,00	71,43%
2900	Göz Hastalıkları Muayene	23,00	23,00	29,00	39,00	69,57%
3000	Kadın Hastalıkları ve Doğum Muayene	31,00	31,00	39,00	52,00	67,74%
1500	Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Muayene	25,00	25,00	32,00	43,00	72,00%
1300	Nöroloji Muayene	29,00	29,00	37,00	49,00	68,97%
R103060	MR	72,10	65,00	74,72	104,61	45,09%
R100050	Tomografi	59,40	55,00	63,22	88,50	48,99%
L107020	Hemogram (Kan Sayımı)	3,56	3,00	3,45	4,83	35,67%
L107010	Tam idrar analizi (Strip+Mikroskopi)	4,15	4,00	4,60	6,43	54,94%
801590	Mammografi (Tek meme)	17,00	17,00	19,54	27,36	60,94%
510010	Standart Yatak Ücreti (1 Gece)	26,69	30,00	37,95	53,13	99,06%
P609235	Kolesistektomi, laparoskopik	950,00	950,00	1.311,00	1.900,95	100,10%
P610130	Appendektomi	686,50	400,00	492,70	800,40	16,59%
P621390	Prostatektomi, unipolar TUR	1.000,00	1.000,00	1.380,00	2.001,00	100,10%
P614040	Posteriyor segmental enstrümantasyon; 6 veya daha az vertebra segmenti	2.802,30	1.320,00	1.821,60	2.641,32	-5,74%
P612340	Kalça eklemi total protezleri, primer	2.111,90	2.450,00	3.381,00	4.902,45	132,13%
P612651	Girişimsel artroskopi	1.012,00	1.012,00	1.396,56	2.025,01	100,10%
P612420	Diz artroplastisi, total	997,07	1.800,00	2.484,00	3.601,80	261,24%
P604990	Koroner arter by-pass, iki koroner grefti,	6.145,20	6.145,20	13.568,60	19.674,47	220,16%
P700810	Selektif koroner anjiyografi	488,20	415,00	572,70	830,41	70,10%
P619930	Sezaryen Doğum	675,00	450,00	621,00	900,45	33,40%
P620530	Histerektomi, abdominal (TAH)	839,00	933,95	1.288,85	1.868,83	122,74%
P617340	Fakoemülsifikasyon ve intraoküler lens implantasyonu	686,50	410,00	683,10	990,49	44,28%

	2006	2012	2021	2022	Artış Oranı 2006 - 2022
Asgari Ücret (AGİ Dahil) :	380,46	886,50	2.825,90	4.253,40	1017,96%
Amerikan Doları :	1,349	1,898	13,600	14,349	963,64%
Euro :	1,590	2,443	15,500	15,582	880,01%
Kümülatif Enflasyon (TCMB - TÜİK Enflasyon Verileri) (% TÜFE) :	100,00	63,45%	455,92%	517,65%	* 547,35%
TTB Katsayı :	2,40	3,80	10,70	14,56	506,67%

* Kümülatif Enflasyon (TCMB - TÜİK Enflasyon Verileri) (% TÜFE) = 547,35 % Oran hesaplanırken 2006 yılı ocak dönemi ve 2022 yılı şubat dönemi baz alınmıştır.

SUT bazlı fiyatlama – Sektörde 2 ayrı görüş

- **SUT bazlı Fiyatlama;** Sigorta şirketi ile Sağlık Kuruluşu arasında yapılan anlaşmanın detaylarına göre SUT bazlı da olsa Hizmet Başı da olsa uygun katsayılı anlaşma yapılabilir. Ayrıca uygulama ve takip kolaylığı bulunmakta. Burada bazı kalemlerin daha yüksek çarpanları olmasının sağlanması (örn. yan dal muayeneleri) yada doğum teminatı benzeri ek teminatlarla güçlendirilmesi gibi iyileştirmeler olabilir.
- **Hizmet Başı Fiyatlama;** Hizmet Başı anlaşma olmadan bu sistemin düzelmesi mümkün değildir. Çünkü Hizmet Başı yöntemi, SUT'daki paket bazlı sisteme göre daha maliyete endeksli olduğu için uygulamanın ve fiyatlamanın daha gerçekçi bir süreçte ve maliyetler üzerinden ilerlemesini sağlayabilir. SUT'dan kısmen koparılacağı için her yıl tekrar tekrar pazarlık yapılmasına gerek kalmaz.

ÖSS VE TSS PRİM ÜRETİMİ, SİGORTALI SAYILARI

	ÖZEL SAĞLIK SİGORTASI		TAMAMLAYICI SAĞLIK SİGORTASI		PAY
	PRİM ÜRETİMİ	SİGORTALI ADEDİ	PRİM ÜRETİMİ	SİGORTALI ADEDİ	
2014	2.667.397.715	2.149.593	36.529.454	64.266	12,9%
2015	3.066.263.771	2.146.744	72.642.875	134.383	12,6%
2016	3.672.136.666	2.273.215	206.109.545	404.975	11,9%
2017	4.107.737.437	2.026.458	493.315.618	676.124	12,7%
2018	5.202.123.456	2.223.758	535.359.439	920.073	13,1%
2019	6.655.505.100	2.350.278	995.932.349	1.354.318	14,4%
2020	7.886.355.487	2.305.318	1.509.989.356	1.606.879	14,8%
2021	9.450.197.084	2.540.238	2.616.075.833	2.594.785	14,9%
2022/01	2.406.108.038	2.422.584	679.593.727	2.394.935	

- TSS'nin gelişimiyle birlikte, toplam sigorta pazarında prim üretiminde sağlık sigortacılığının payı %2 oranında artış göstermiştir. (12.9 dan 14.9'a)
- Sigortalı sayısının nüfusa oranı 2022 itibariyle %3 ÖSS ve %3.06 TSS olmak üzere toplam %6.06 seviyesindedir.

2021 YILI	TSS		ÖSS	
	PRİM ÜRETİMİ	PAZAR PAYI	PRİM ÜRETİMİ	PAZAR PAYI
A	737.355.090	28,19%	3.839.322.640	40,63%
B	246.960.420	9,44%	1.981.907.093	20,97%
C	233.553.741	8,93%	969.117.435	10,25%
D	125.796.964	4,81%	781.189.817	8,27%
E	478.632.483	18,30%	263.052.684	2,78%
F	164.852.673	6,30%	406.052.446	4,30%
Toplam Prim	2.616.075.833		9.450.197.084	

- TSS' de ilk 3 firma % 55.93, ilk 5 firma %71.16
ÖSS'de ilk 3 firma %71.83, ilk 5 firma %84.40
- Sigorta şirketleri arasındaki keskin rekabet, daha düşük ya da en düşük poliçe fiyatlarıyla poliçe üretme ve hizmet sunumu maliyetlerini bu elbiseye sığdırma çabasına yol açmaktadır.

3 ayaklı denge (3'lü memnuniyet kuralı)

**Sigortalı
vatandaş**

**Hastane
ve hekimler**

**Sigorta
şirketi**

3'lü memnuniyet ve kamu yararı olmadan kalıcı ve sürdürülebilir TSS sağlanabilmesi mümkün değildir. Sınırlarda ve sinir uçlarında dolaşmayacak politikalar geliştirilmelidir. Satışta fiyata duyarlılık kavramı, birincil dayanak ve strateji olarak devam etmeli mi sorgulanmalıdır.

Hastane Maliyet Kalemleri

1. Personel Maliyeti; Hekim maliyeti
Hekim dışı personel maliyeti
2. Tıbbi cihaz maliyeti
3. İlaç ve Tıbbi malzeme - sarf maliyeti
4. Enerji maliyeti
5. Otelcilik maliyetleri
6. Vergi (KDV - Gelir Vergisi .vs)
7. Risk maliyetleri (ceza ve kesintiler)
8. Kira maliyeti
9. Kredi maliyeti
10. İlk yatırım, Bina ve Arsa maliyeti

Fark Yaratan Faktörler

- Marka değeri
- Tıbbi cihaz envanteri
- Bina büyüklük ve kalitesi
- Yönetim organizasyon
- Kalifiye hekim ve sağlık personeli

TSS Anlaşmalı Kurumlar Fiyat Protokolü

HİZMETLER	A HASTANESİ	B HASTANESİ	C HASTANESİ	D HASTANESİ	E HASTANESİ
MUAYENE,KONS,TAKİP	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
LABORATUAR	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
PATOLOJİ	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
RADYOLOJİ	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
MR- BT	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
NÜKLEER TIP	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
PET-CT	1,00	1,50	2,00	3,00	4,00
KADIN HAST. VE DOĞUM	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
KBB	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
ORTOPEDİ	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
GENEL CERRAHİ	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
BEYİN CERRAHİ	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
GÖZ HASTALIKLARI	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
ÜROLOJİ	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
PLASTİK CERRAHİ	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
ÇOCUK CERRAHİ	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
KALP DAMAR CERRAHİ	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
GÖĞÜS CERRAHİ	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
ANESTEZİ	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
DAHİLİYE	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON A-B	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
FİZİK TEDAVİ REHABİLİTASYON C-D	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00

TSS Anlaşmalı Kurumlar Fiyat Protokolü

HİZMETLER	A HASTANESİ	B HASTANESİ	C HASTANESİ	D HASTANESİ	E HASTANESİ
DERMATOLOJİ	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
ÇOCUK HASTALIKLARI	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
GÖĞÜS HASTALIKLARI	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
ENDOKRİNOLOJİ	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
KARDİYOLOJİ	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
NÖROLOJİ	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
NEFROLOJİ	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
PSİKİYATRİ	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
TIBBİ ONKOLOJİ	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
RADYASYON ONKOLOJİ	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
HEMATOLOJİK ONKOLOJİ	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
ORGAN NAKLİ , TRANSPLANTASYON	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
ENDOSKOPI	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
ANJİOGRAFİ (PERİFERİK)	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
ANJİOGRAFİ (KARDİYOLOJİ)	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
NÖROLOJİK İNCELEMELER	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
TIBBİ MALZEME	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
YATAK	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
YOĞUN BAKIM	1,00	1,50	2,00	3,00	4,00
DOĞUM	3,00	4,00	6,00	7,50	10,00
SEZARYEN	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00
KATARAKT	2,10	3,50	5,00	7,50	10,00

- Hastaneler arası makas ölçülü olmalı, bir kısım hastane diğer bir kısım hastaneyi sübvans e etmemelidir.

Görüş ve Öneriler

1. ÖSS - TSS arasındaki makas ve ilişki;

Özel Sağlık Sektörü, Özel Sağlık Sigortası ve Tamamlayıcı Sağlık Sigortasının birbirine karıştırılmadan, kendi mecralarında devam etmesi ve her ikisinin de geliştirilmesi gerektiğini düşünüyor.

Hedef kitle farklılıkları gözetilerek poliçe fiyatlarında belirli bir makas bırakılacak şekilde bir stratejiyle devam edilmesi doğru bulunmakta...

2. Hibrit Sağlık Sigortası sürece zarar vermektedir.

Hibrit sağlık Sigortası; Hem Özel Sağlık Sigortası hem de Tamamlayıcı Sağlık Sigortasının aynı sağlık poliçesine alındığı sigorta planıdır.

Bu poliçe ile aynı sigortalı birey bazı hastanelerde ÖSS bazı hastanelerde TSS kullanarak hizmet alabilmektedir. (İki ayrı hastane aynı hastaya aynı işlemleri yaparak aynı poliçe çerçevesinde birbirinden kat kat farklı tahsilat yapabilmektedir.)

3. Asgari Poliçe Fiyatı Belirlenmesi

- TSS poliçe fiyatlarında, SEDDK (?) aracılığıyla asgari poliçe fiyatı yada asgari risk limiti belirlenmesi ve tavsiye edilmesi .
Örn; Trafik Sigortası, Dask gibi...

- Aşırı rekabet ve sürecin tamamen piyasa koşullarına teslim edilmesi, sağlık hizmetinin doğasına aykırı bir yaklaşımdır.

4. Anlaşmalı Kurumlar Fiyatlarında Yıllan yıla asgari artış oranı

Her yıl fiyat güncelleme ile ilgili objektif kriterlere ihtiyaç vardır. Hizmet fiyatlaması ve poliçe fiyatlaması açısından Asgari artış oranlarını, alt limitleri belirleyecek, enflasyon ve medikal maliyetlere endeksli bir formülasyon gereklidir. (Asgari Fiyat Tespit Komisyonu oluşturulması...)

Katsayı artış oranı = Yıllık enflasyon artış oranı - SUT artış oranı
= (Yıllık enflasyon artış oranı x 0.5 + asgari ücret artış oranı x 0.5) - SUT artış oranı
= TTB katsayı artış oranı...vb.

5. TSS anlaşması yapmayan hastaneyle ÖSS anlaşması yapmamak veya iptal etmek tarzındaki yaklaşım sürece zarar vermektedir.

6. Kapsam dışı kabul edilen önceden var olan hastalıkların komplikasyonlarına ait giderlerin belli teminat limitleri dahilinde kapsama alınması, yaygınlaşmayı ve memnuniyeti artıracaktır.

Örn. yıllık 12000 - 20.000 TL ye kadar ilave teminat limiti gibi...

Kamu destekli **"Riskli Sigorta Havuzu"** devreye alınabilir. (SEDDK)

Kronik ve yüksek maliyet getirecek bazı hastalıklar hariç tutulabilir.

7. Grup sigortalarda malpraktis sigortası benzeri, işveren-çalışan ortak ödeme modeli bir seçenek olarak geliştirilebilir. Asgari ücretli çalışanlarda bu durum mevzuata uygun hale getirilirse TSS'nin topluma yaygınlaşması artabilir.